LOYENS & LOEFF
Law & Tax

Further. Better. Together.

4 november 2026

Nieuw box 3-stelsel beoogd per 2029: novelle ingediend bij Tweede Kamer

Op 3 november 2026 heeft het kabinet het wetsvoorstel 'Novelle uitbreiding vermogenswinstbelasting box 3' ingediend bij de Tweede Kamer. In de novelle wordt voorgesteld het nieuwe box 3-stelsel, inclusief de uitbreiding van de vermogenswinstbelasting naar alle financiële instrumenten, per 1 januari 2029 in te voeren. Alleen als op korte termijn blijkt dat invoering per 1 januari 2028 toch mogelijk is, kan die datum worden vervroegd.

Achtergrond

Het wetsvoorstel 'Wet werkelijk rendement box 3', dat momenteel bij de Eerste Kamer ligt, gaat uit van belastingheffing over het werkelijke rendement. Het voorstel regelt een vermogensaanwasbelasting als hoofdregel en een vermogenswinstbelasting voor onroerende zaken en aandelen of winstbewijzen van startende ondernemingen.

Dat is een belangrijk onderscheid, omdat bij een vermogensaanwasbelasting ook belasting wordt geheven over ongerealiseerde waardestijgingen. Bij een vermogenswinstbelasting worden waardestijgingen pas belast zodra zij zijn gerealiseerd. Meer weten? Lees dan ons nieuwsbericht van 21 mei 2025: 'Wetsvoorstel 'Wet werkelijk rendement box 3' is gepubliceerd'.

Met de novelle wordt voorgesteld de vermogenswinstbelasting uit te breiden naar alle financiële instrumenten. Door deze uitbreiding zal bij de start van het nieuwe stelsel ongeveer 90% van het box 3-vermogen met waardeontwikkeling onder de vermogenswinstbelasting vallen.

Hoofdlijnen novelle

Onder de vermogenswinstbelasting worden waardeontwikkelingen pas belast wanneer zij zijn gerealiseerd, bijvoorbeeld bij verkoop. Reguliere voordelen, zoals rente en dividend, blijven jaarlijks belast.

Definitie financiële instrumenten

De novelle brengt naast onroerende zaken en belangen in start-ups ook financiële instrumenten direct onder de vermogenswinstbelasting. Voor het begrip 'financieel instrument' wordt in de basis aangesloten bij de 'Wet op het financieel toezicht' (Wft). Financiële instrumenten omvatten onder meer effecten, zoals verhandelbare aandelen en obligaties. Ook rechten van deelneming in beleggingsinstellingen en derivaten, zoals opties, futures en swaps, vallen onder deze definitie. Voor box 3 wordt een iets ruimere definitie voorgesteld, waardoor ook niet-verhandelbare aandelen en winstbewijzen en bepaalde rechten en termijncontracten daarop onder de vermogenswinstbelasting vallen.

Bepalen vermogenswinst

Het resultaat dat met vermogensbestanddelen in de vermogenswinstbelasting wordt behaald, bestaat uit reguliere voordelen en vervreemdingsvoordelen, verminderd met aftrekbare kosten. Het vervreemdingsvoordeel wordt in beginsel bepaald door de verkrijgingsprijs af te trekken van de overdrachtsprijs.

Voor financiële instrumenten die bij de start van het nieuwe stelsel al tot het box 3-vermogen behoren, wordt de verkrijgingsprijs gesteld op de waarde in het economisch verkeer op 1 januari 2029. Waardeontwikkelingen van vóór die datum blijven daardoor buiten de vermogenswinstbelasting. Voor financiële instrumenten van dezelfde soort die tegen verschillende prijzen zijn verkregen, geldt een gemiddelde verkrijgingsprijs.

Vermogensbestanddelen die tijdelijk onder vermogensaanwasbelasting blijven

Voor vermogensbestanddelen die niet kwalificeren als financieel instrument (in de ruime definitie) of als onroerende zaak, blijft vanaf 2029 tijdelijk een vermogensaanwasbelasting gelden. Het gaat onder meer om banktegoeden, directe cryptobeleggingen, verzekeringsproducten, vreemde valuta en vorderingen en schulden. De huidige verwachting is dat deze vermogensbestanddelen per 2030 eveneens onder de vermogenswinstbelasting kunnen worden gebracht. Het kabinet zal hiervoor voorstellen uitwerken.

Dekkingsmaatregelen

Het uitbreiden van de vermogenswinstbelasting heeft samen met de latere invoering van het nieuwe stelsel budgettaire gevolgen. Voor onderdelen van het voorgestelde dekkingspakket bleek onvoldoende politiek draagvlak te bestaan. Daarom heeft het kabinet de dekkingsvoorstellen aangepast om kleine spaarders te ontzien. De novelle bevat de volgende maatregelen in box 2:

- de mogelijkheid om bovenmatig te lenen bij de eigen vennootschap (excessief lenen) wordt versoberd. Het maximumbedrag wordt vanaf 2027 in vijf jaarlijkse stappen van € 80.000 verlaagd van € 500.000 naar € 100.000 per 1 januari 2031;
- de tarieven in box 2 worden in de jaren 2027 tot en met 2030 tijdelijk verlaagd. Het tarief van de eerste schijf wordt (met 1,0%-punt) verlaagd van 24,5% naar 23,5% en het tarief van de tweede schijf (met 2,0%-punt) van 31% naar 29%.

Kritisch advies Raad van State

De Afdeling advisering van de Raad van State is kritisch over de gekozen route en adviseerde het wetsvoorstel ‘Wet werkelijk rendement box 3’ in te trekken, de novelle (die toen nog voorzag in een invoering per 2028) niet in te dienen en per 2030 in één keer over te gaan naar een volledige vermogenswinstbelasting. Als het kabinet toch doorgaat met de novelle, adviseert de Afdeling de vermogenswinstbelasting eveneens pas per 2030 voor alle box 3-vermogensbestanddelen in te voeren.

De Belastingdienst beschouwde invoering per 2028 als onuitvoerbaar. Voor het belastingjaar 2029 verbetert de uitvoerbaarheid, maar blijven uitvoeringsrisico’s bestaan.

Vervolg

Met de indiening bij de Tweede Kamer is de parlementaire behandeling van de novelle gestart. Volgens de huidige planning stemt de Tweede Kamer op 12 november 2026 over de novelle. Daarna volgt de behandeling in de Eerste Kamer.
Het wetsvoorstel ‘Wet werkelijk rendement box 3’ is al door de Tweede Kamer aangenomen en ligt momenteel bij de Eerste Kamer. Om invoering van het nieuwe box 3-stelsel per 1 januari 2029 mogelijk te maken, moeten zowel dat wetsvoorstel als de novelle tijdig door de Eerste Kamer zijn aangenomen.

Contact

Heeft u na het lezen van dit nieuwsbericht behoefte aan een nadere toelichting op een of meer onderwerpen? Of heeft u interesse in een vrijblijvend kennismakingsgesprek? Neem dan contact op met uw Loyens & Loeff-adviseur of met een van onze adviseurs van het team Family-Owned Business. Wij helpen u graag verder.

Disclaimer
Hoewel deze publicatie met grote zorgvuldigheid is samengesteld, aanvaarden Loyens & Loeff N.V. en alle andere entiteiten, samenwerkingsverbanden, personen en praktijken die handelen onder de naam ‘Loyens & Loeff’, geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de informatie uit deze uitgave zonder hun medewerking. De aangeboden informatie is bedoeld ter algemene informatie en kan niet worden beschouwd als advies.